

ство на изтокъ, югъ и западъ отъ върха Бършанъ, което обгръща както поле, тъй и лозя, хълмове и гори¹⁾.

Но ако дѣйствително нито турски нито български писменни паметници не говорятъ изрично за падането на Сливенъ, би ли могло да се допустне, че той градъ е влѣзълъ въ турски рѣцъ безъ какви и да е военни акции срѣщу него? Очевидно не, още повече, че е въпростъ за турски побѣди, подъ едни сурови мускули, наелектризирані отъ едни тъй фанатично прилагани постановления на корана. Едничката нишка за подкрѣпа на прѣположението, че Сливенъ поне до 1388 г., ако не до окончателната 1393 г., е избѣгналъ въоржено стълкновение съ турцитѣ, лежи въ възможността, щото неговите жители или гарнизониятъ началникъ да сѫ сложили оржието си доброволно прѣдъ неравния неприятелъ. Това се е случвало съ много крѣости, които сѫ избѣгнали въ рѣшителния моментъ разсипването си отъ основи подъ послѣдвалата яростъ на побѣдоносните обсадители. Жителитѣ на такива крѣости сѫ се обдарявали съ извѣстни правдини и сѫ се изключвали отъ суравата сѫдба на раята. Така се зародиха върху старобългарски правни елементи институтътѣ: войниклѣкъ, дервентджийство, харбалийство и т. н., въ които влизаха мното бъл-

¹⁾ Че името Дивичково е старо и то българско, това прѣди всичко се види отъ факта, че почти всички околни нему имена особено на западъ отъ тая мѣстностъ сѫ турски, като почнемъ отъ самитѣ тукъ имена на селата по балканския склонъ: Касъмово, Дерменъ-Дере, Кара-Сарлий, Бинкось, Алобасъ, Икисче, Терзобасъ и т. н., — все такива отъ врѣме турското тукъ колонизиране. Въ свѣрзка края на „голѣмата касаба“ ще е и самото име Касъмово, началото пѣкъ на което е отъ гроба (днесъ теке) на погребана тукъ личностъ, жертва на „вѣра“. Личността се почита като светецъ еднакво отъ турци и българи и очевидно ще е потурченъ българинъ прѣвъ врѣме, когато турските побѣди свѣршиха съ натиска най-първо върху българските боляри, подложени на дилемата: смърть или полумѣсецъ. За Касъмово ще се повѣрнемъ. Името Дивичково напомня миналото на изобилния дивечъ, съ който сѫ се радвали балканските склонове до Сливенъ. Голѣмитѣ стада отъ добитъкъ, за които пише Вилхардуенъ въ 1206 — 1207, грабени отъ латинитѣ между Ст.-Загора и Авла, на изтокъ отъ Сливенъ, днесъ сѫ въ една съвсѣмъ миниатюрна форма. За името Дивичково сравни тия на селата: Дивецитѣ, Дивля, Дивотино и т. н. Деведжии и Деведжи-Къой, (Добричко и Еленско) сѫ вече имена отъ турски произходъ.